

II JORNADA BPB

EN CLAU DE BIBLIO

Música a les biblioteques

Vic, dissabte 21 de març de 2026

**Relat de la II Jornada BPB En Clau de Biblio. Música a les biblioteques.
21 de març de 2026. Biblioteca Pilarin Bayés.**

En un matí de dissabte gèlid, en el primer dia de primavera, ens disposàrem a engegar la **II Jornada BPB En Clau de Biblio; Música a les biblioteques**.

Mentre es rebien els participants a la jornada i es lliuraven les acreditacions podíem escoltar la música que un gramòfon Americà de l'any 1903 del model "Monarch" ofería a través de la seva trompa, amb les interferències pròpies de l'invent.

La jornada va començar amb una interpretació magnífica de música barroca a càrrec de la violinista Anna Urpina i el violoncel·lista Nicola Brovelli.

Tot seguit Jordi Sunyer, el presentador, després d'un càlid aplaudiment als intèrprets, va donar la benvinguda als assistents i va presentar la jornada destacant-ne l'objectiu: repensar la música a les biblioteques a través de taules de debat sobre la col·lecció i la dinamització, presentacions d'experiències i, sobretot, amb molta, molta música.

A continuació, es va donar la paraula al coordinador de la biblioteca, Ignasi Janer, i a la gerent de Biblioteques de la XBM de la Diputació de Barcelona, Marta Cano, que van donar novament la benvinguda a tothom i van posar en valor la importància de la jornada.

L'I. Janer va explicar l'encàrrec rebut d'organitzar la jornada per situar la música com a font de coneixement i cultura mentre que la Marta Cano va destacar la necessitat de generar espais de reflexió al voltant de la música

a les biblioteques. L'especialització musical de la Biblioteca de Vic, amb l'espai Lab, impulsa aquesta jornada amb la voluntat d'irradiar coneixement cap a la resta de biblioteques de la xarxa. La música es reivindica així com a coneixement, cultura i eina de transformació social.

Després, en J. Sunyer va presentar Elisenda Fàbregas, compositora i encarregada de la conferència inaugural, titulada *So, música i física quàntica*.

Fàbregas ens va convidar a endinsar-nos en el vessant més científic de la música, mostrant-nos que la música és vibració, i que aquesta és present a la natura, al nostre cos i a tot l'univers. Va posar en valor aquesta dimensió física amb afirmacions com "el so es pot visualitzar", il·lustrades amb imatges d'ones i patrons geomètrics generats pel so.

Ens va explicar l'experiment de la doble escletxa de Thomas Young (1801), que demostra la naturalesa ondulatoria de la llum i la dualitat ona-partícula, i ens convida a qüestionar la percepció de la realitat a través dels sentits.

També va introduir la Cimàtica, l'estudi de la visualització del so, mostrant com les ones acústiques generen patrons ordenats. A través de vídeos, vam observar el moviment de les cordes d'instruments com el violí i la guitarra, així com les formes produïdes per les vibracions.

Ens va parlar també de la proporció àuria i dels patrons que es repeteixen a la natura i en l'ésser humà. El nostre cos, format majoritàriament per aigua, també vibra, i la música ens fa vibrar. A nivell microscòpic, tot vibra.

En aquest punt, va abordar la dimensió emocional de la música: com ens afecta en funció del sistema nerviós i del context cultural. Va fer referència a *La emoción y el significado en la música* (1956), de Leonard Meyer, destacant que la música genera emoció a partir de la tensió entre expectatives i realitat.

També va esmentar la visió oriental de la música, on aquesta no és només un ornament, sinó un element amb una funció social essencial, i on el músic és valorat pel servei que ofereix a la comunitat.

La seva intervenció va finalitzar amb un llarg i sentit aplaudiment del públic.

A continuació, J. Sunyer va presentar la primera taula de debat, ***La col·lecció: entre la nostàlgia i l'actualització***, amb la participació d'Enric Giné (Tasso Laboratori de so), Pol Cruells (Biblioteca de Catalunya), Edu Bonet (dinamitzador del cicle Sessions LP) i Juan Carlos Belmonte (Biblioteca Vapor Vell), taula moderada per Anna Artigas.

Pol Cruells, bibliotecari de la Biblioteca de Catalunya, va fer primer un breu recorregut per la història de les gravacions musicals per posar-nos en context. Així com la impremta va representar una revolució per al foment de la lectura, la gravació del so i la seva reproducció ho va ser per al foment de l'escolta musical. De seguida es va entrar a valorar aquesta evolució tecnològica i el seu futur; també els canvis que comporten en la qualitat de l'escolta i en el com ho fem. Durant la taula van emergir diverses idees clau:

- Tots els formats presenten avantatges i inconvenients.
- La digitalització va suposar pèrdues de qualitat sonora. Calen equips d'escolta de qualitat per afavorir-la. L'escolta té a veure amb el format, el reproductor, els auriculars i l'espai, també. Hi ha una tota una cadena del so. Hi ha formats pensats per a la preservació i formats pensats per a la distribució.
- La innovació tecnològica transforma la manera com escoltem la música.
- Cal apostar per una col·lecció de qualitat.
- Una especialització de la col·lecció pot ser una bona manera de guanyar en qualitat i referència.
- S'ha de vetllar i potenciar la col·lecció local, la música creada al territori.
- Cal cercar aliances i complicitats com les escoles de música, els músics locals...
- Cal que la col·lecció (tots els formats, també les partitures) sigui visible: l'usuari se l'ha de trobar.
- Cal mediació i prescripció per atraure l'usuari i posar-lo en contacte amb la música i els diferents gèneres.
- Tenir un vinil, un CD a les mans, amplia l'experiència musical perquè es veu el disseny de la portada, l'ordre de les cançons...

Es va passar la paraula al públic per escoltar opinions i plantejar preguntes als ponents.

Passat el punt de migdia engegàrem la segona taula de debat, amb el títol ***Més enllà de la col·lecció. Col·loqui sobre dinamització musical a les biblioteques.*** Sunyer va presentar la taula i els seus ponents: Jordi Alomar (Museu de la Música), Dani Ortiz (La Marfà), Francesc Grifé (Biblioteca Tecla Sala) i Mont Sureda (Biblioteca Fort Pienc – AMM), taula moderada per Marc Pérez.

Els diferents ponents van començar presentant els seus fons especialitzats de música en òpera i blues a les biblioteques i les diferents accions entorn a la difusió musical per part del Museu de la Música i La Marfà. Idees clau que van sorgir:

- Cal dinamitzar, sí o sí.
- Un concert no és una finalitat per si mateix; cal generar context al voltant del concert, aproximant-nos a la creació, a l'assaig...per fer canviar la vivència de l'escolta musical.
- Cal crear fons a demanda, escoltar les peticions per crear comunitat.
- Cal donar suport a la creació musical local, que tinguin els seus espais.
- Es proposa descobrir la música de diferents comunitats, no com a concert sinó com a part d'una activitat, festivitat, ritual, etc., lluny del concepte concert.
- Cal obrir-se a la presència musical d'altres cultures davant la realitat multicultural actual. Cal potenciar la diversitat musical lluny del estàndards.
- Deixar d'usar el concepte de músiques del món per anomenar músiques de cultures diferents de la pròpia.
- Cal crear espais de participació.
- Potenciar la col·lecció de llibres sobre música, també.

Després del torn obert de paraules, J. Sunyer va donar per acabada la taula de debat i va convidar a tothom a gaudir del "Vermús", vermut musical al jardí de la biblioteca amb la música en viu a càrrec de d'Inumazigh. El bon sol convidava a tothom a prendre un refresc i tastar el pica-pica que van preparar els companys del bar de la biblioteca. Tot plegat va propiciar un ambient distès escoltant música i a gaudint de trobades amb companys de les diferents biblioteques, dinamitzadors musicals, tècnics de música, etc.

A la tarda, després del dinar ens vam trobar de nou a la sala d'actes de la biblioteca per escoltar més música; fou el torn de la meravellosa guitarra d'**Edu Vergés**.

A partir d'aquest moment, Jordi Sunyer explica als assistents la distribució per poder escoltar les tres experiències de la tarda.

1. *Trànsits: les músiques de l'esperit* a càrrec de Jordi Alomar, del Museu de la Música.

Jordi Alomar va compartir en primícia a la Biblioteca de PB de Vic l'interessant projecte *Trànsits*, que realitzen des del Museu de la Música de Barcelona. Idees importants que van aparèixer:

Entre les idees principals que van aparèixer destaquem:

- És un projecte que neix en un context nou que obliga a repensar un canvi de paradigma pel que fa al concepte de democràcia cultural. *Trànsits* sorgeix d'una diagnosi clara: la realitat social de Barcelona ha canviat profundament. Les dades ho indiquen: una de cada tres persones a Barcelona ha nascut fora de Catalunya; hi conviuen 183 nacionalitats, 300 llengües diferents (80 d'ús habitual) i 535 centres de culte amb 37 tradicions religioses o espirituals.
- Cal treballar per gestionar aquesta diversitat, fet que obliga a repensar la programació cultural. Com podem treballar el fet musical des d'una perspectiva intercultural? Sense caure en dinàmiques extractivistes ni convertir en concerts músiques que no estan pensades per a aquest format.
- Cal deixar d'utilitzar la categoria de "músiques del món".
- És necessària una perspectiva intercultural en la difusió i promoció musical de la ciutat de Barcelona. Hi ha una absència real d'altres músiques més enllà de la música occidental.
- Es tracta de descobrir i escoltar què significa el fet musical en diferents comunitats, no com a concert, sinó com a música en família o en comunitat.
- El fet religiós implica una gran diversitat de músiques sacres vinculades a litúrgies concretes.
- No hi ha una sola història de la música, sinó moltes. El concepte de música respon a definicions diferents segons les cultures.

- Cal apropar-nos a aquestes músiques des del respecte. El Museu de la Música va allà on sona la música i s'apropa a les comunitats. Dona suport cedint equips i instruments.
- Estableix col·laboracions amb l'Oficina d'Afers Religiosos, coneixedora de les diferents comunitats.
- *Trànsits* vol donar a conèixer la diversitat de pràctiques musicals vinculades a contextos diversos —sobretot litúrgics o religiosos— i posar-les en valor dins l'ecosistema cultural de Barcelona.
- Es treballa des del paradigma de la interculturalitat, basat en el reconeixement, la interacció i el diàleg entre cultures. Es demana permís a les comunitats i s'hi participa com a convidat. Es documenten els rituals amb fotografies, àudio i vídeo.

Per acabar, es van presentar diferents experiències amb diverses comunitats.

2. *Rock&Viu* a càrrec de Marc Pérez, de l'Espai LAB Ausa de la Biblioteca Pilarin Bayés de Vic.

El Club d'Escolta *Rock & Viu* és una proposta de divulgació musical oberta que convida el públic a viure la música en directe d'una manera activa i participativa. Es tracta d'un club d'escolta centrat en versions interpretades en viu per grups de pop-rock osonencs. En aquesta ocasió, vam poder escoltar en directe **Rengles**, que ho van donar tot i ens van fer vibrar amb la seva força, passió i ritme. Les peces interpretades van ser?

Més enllà d'un simple concert, el *Rock & Viu* es planteja com un espai de trobada i diàleg. Pérez va establir una conversa amb la banda i, a mesura que sonaven les versions en directe, es generava un espai per comentar-les, compartir impressions, descobrir curiositats sobre les cançons originals i conèixer el procés creatiu que hi ha darrere de cada reinterpretació. Les peces que es van poder escoltar van ser:

- Agradecido, de Rosendo
- Fortunate son, de Creedence Clearwater Revival
- Miami Beach, de Lax 'n' Busto
- Smoke on the Water, de Deep Purple
- You're wondering now, de The Specials

I per acabar ... Bella Ciao.

3. Aperitius musicals a la BCT xarxa a càrrec de Cari Martín i Elisabet Torrell, de la **Biblioteca Central de Terrassa**

Martín i Torrell ens van explicar com va néixer el projecte, amb un doble objectiu: donar visibilitat al talent musical local i apropar-lo a la ciutadania a través d'una proposta cultural de proximitat.

No es tracta de concerts convencionals: es genera un diàleg entre el públic i els artistes. Els músics parlen dels seus orígens, de les seves influències, i el públic pot fer preguntes i així es crea una tertúlia molt enriquidora.

Actualment hi participen músics emergents i consolidats. És un projecte que contribueix a fer de la biblioteca un espai viu. Els concerts es fan al mig de la biblioteca, la sala s'omple i s'atrauen nous públics.

Per poder-ho tirar endavant, són necessàries les complicitats i la confiança d'altres agents musicals del municipi. S'ha aconseguit també la col·laboració del *Festival de Jazz de Terrassa*, fet que reforça el fons especialitzat de jazz de la biblioteca.

Es tracta d'un projecte plenament consolidat, amb una periodicitat mensual. Les dues bibliotecàries ens van compartir vídeos i imatges per explicar amb detall com s'organitza.

Després de compartir les experiències, J. Sunyer, ja passades les sis, ens va presentar la darrera activitat conjunta: la Sessió LP dedicada a *Diòptria*, de Pau Riba, amb Joan Reig i Xarim Aresté, moderada per Edu Bonet.

Ens vam poder endinsar en aquest disc icònic de Pau Riba, descobrint-ne el context de creació i aprofundint en la seva escolta.

Al cap d'una hora llarga I. Janer va donar per finalitzada la jornada donant les gràcies a tots els assistents, als ponents, músics i tot l'equip de la biblioteca per fer -la possible.

I així va acabar aquesta II Jornada BPB En Clau de Biblio. Música a les biblioteques.

Moltes gràcies.